

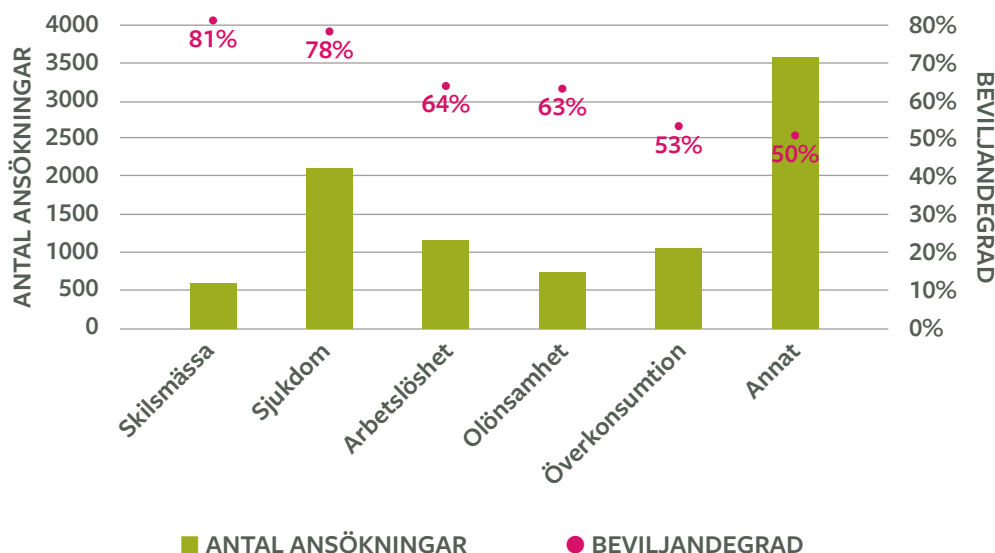
Orsaken till betalningsproblemen viktigare än skuldernas storlek vid beslut om skuldsanering

Drygt 31 000 personer har ansökt om skuldsanering sedan den nya lagen trädde ikraft den 1 november 2016. En ny analys från Kronofogden visar att framför allt tre faktorer påverkar möjligheten att få skuldsanering: orsaken till betalningsproblemen, ålder på de som ansöker och om de har besökt en budget- och skuldrådgivare. Däremot har skuldernas storlek ingen större betydelse.

Sjukdom, skilsmässa och arbetslöshet innebär större sannolikhet att få skuldsanering än överkonsumtion eller andra orsaker

Analysen stödjer andra teorier om att det är dramatiska livshändelser, framför allt sjukdom och skilsmässa, som leder till överskuldsättning. Vi kan därmed konstatera att skuldsanering är en lämplig åtgärd i dessa fall eftersom det i motsats till andra orsaker, till exempel överkonsumtion, i mindre utsträckning påverkats av den enskildes beteende.

Orsak till betalningsproblem

KORTA ANALYSER 2018:1

Kronofogdens analysenhet

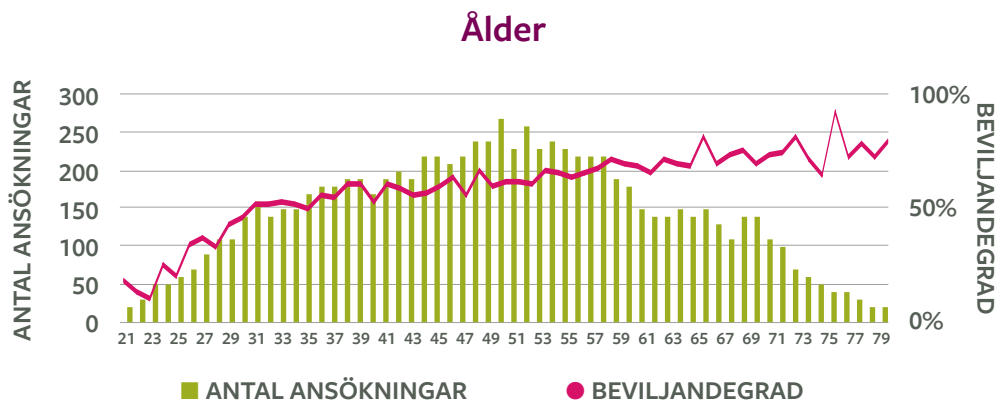
Korta analyser är en ny rapportserie från Kronofogden som presenterar aktuell statistik och analys i ett kort format. I slutet av rapporten finns länkar om du vill läsa mer.

Dramatiska livshändelser, som skilsmässa och sjukdom, påverkar mer än överkonsumtion

Äldre personer får oftare skuldsanering

Närmare 75 procent av de som ansökte om skuldsanering var över 40 år, 13 procent var 67 år eller äldre. En förklaring till det är att det tar tid att bli överskuldssatt. Samtidigt visar analysen att sannolikheten för att få skuldsanering ökar med stigande ålder. En bidragande orsak till detta är att äldre personer, i synnerhet pensionärer, har svårare att förändra sin inkomstsituation för att på sikt kunna betala sina skulder. Dessutom har äldre personer ofta varit överskuldssatta under en längre tid. Det borde dock vara möjligt att få fler att söka tidigare. Det ligger i samhällets intresse att rehabilitera folk ekonomiskt innan de blir för gamla.

Budget- och skuldrådgivare bidrar till framgångsrika ansökningar

Analysen visar att nästan 60 procent av de som ansökte om skuldsanering har varit hos kommunernas budget- och skuldrådgivare. Det finns en markant skillnad i beviljandegraden jämfört med dem som inte har tagit hjälp. Sannolikt bidrar rådgivarna både till att rätt personer söker och att ansökan är väl genomarbetad. En fortsatt och utvecklad samverkan mellan Kronofogden och rådgivarna är därför viktig för att få ännu fler framgångsrika ansökningar.

Besök hos skuldrådgivare

JA 59%	NEJ 41%
SKULDSANERING BEVILJAD 72%	SKULDSANERING BEVILJAD 52%
SKULDSANERING EJ BEVILJAD 28%	SKULDSANERING EJ BEVILJAD 48%

94 år
var den äldsta personen som fick skuldsanering 2017

21 år
var den yngsta personen som fick skuldsanering 2017

Andra faktorer som påverkar sannolikheten för att få skuldsanering

Bland de faktorer som påverkar i något mindre utsträckning kan främst nämnas kön och om personen har haft löneutmätning. Analysen visar att kvinnor fick skuldsanering oftare än män. Skillnaden kan dock bero på variabler som inte kunde testas i analysen, till exempel skuldens karaktär eller den sökandens medverkan under handläggningen.

Skillnader kvinnor/män

KVNNOR 45%	MÄN 55%
SKULDSANERING BEVILJAD 67%	SKULDSANERING BEVILJAD 58%
SKULDSANERING EJ BEVILJAD 33%	SKULDSANERING EJ BEVILJAD 42%

Personer som har löneutmätning är mer benägna att söka och fick också skuldsanering i något högre grad än andra. Samtidigt visar andra undersökningar från Kronofogden att många personer som inte har löneutmätning kan vara aktuella för skuldsanering, det vill säga saknar förmåga att återbetala sina skulder. Men personer utan löneutmätning eller andra åtgärder har lägre incitament att ansöka.

Skuldens storlek har inte en avgörande betydelse

En utbredd missuppfattning är att skuldsanering bara är till för personer med stora skulder. Analysen visar att så inte är fallet. Även personer med små skulder har möjlighet att få skuldsanering om de saknar återbetalningsförmåga. Sannolikheten att få skuldsanering påverkas mer av de faktorer som redovisats ovan. Medianskulden för de som beviljades skuldsanering var cirka 558 000 kronor, men nästan 150 personer i analysen hade en skuld som understeg 100 000 kronor.

OM SKULDSANERING

- Skuldsanering innebär att personen slipper betala hela eller delar av sin skuld.
- För att få skuldsanering ska personen sakna möjligheter att betala skulderna inom överskådlig tid. Det behöver inte handla om stora skulder, det är den personliga situationen som avgör.
- När Kronofogden beslutat om skuldsanering görs en betalningsplan där personen, lite förenklat uttryckt, får leva på existensminimum i några år för att sedan bli helt skuldfri.

86 000
personer
har fått
skuldsanering
sedan 1994

13 426 kr
var det lägsta
skuldbeloppet
för en person
som fick skuld-
sanering bland
dem som ingick
i analysen

Viktigaste resultaten

- Orsaken till betalningsproblemen har stor betydelse. Skuldsättning på grund av sjukdom, skilsmässa eller arbetslöshet innebär större sannolikhet att få skuldsanering än exempelvis överkonsumtion.
- Äldre personer får skuldsanering oftare än yngre.
- Om den sökande har varit hos en budget- och skuldrådgivare ökar sannolikheten att få skuldsanering.
- Skuldernas storlek har ingen avgörande betydelse.
- Generellt sett väntar skuldsatta för länge med att ansöka om skuldsanering.

Författare

Maciej Kochanowicz
statistiker, Kronofogden
010-579 28 40

Johan Krantz
analytiker, Kronofogden
010-578 30 12

Presstjänst

010-578 98 10

OM ANALYSEN

Analysen genomfördes i maj 2018. I urvalet ingick alla inkomna ansökningar om skuldsanering mellan den 1 november 2016, då den nya skuldsaneringslagen trädde i kraft, och den 21 mars 2017. 8 880 ansökningar från 8 809 personer ingick i urvalet. Perioden valdes för att alla ärenden skulle vara avgjorda vid tidpunkten för datauttaget.

Källor och mer att läsa

Kronofogdens analysdatabaser QlikSkusan och Wintl

Stöd och vägledning på Kronofogdens webbplats

[Stöd och vägledning](#)

Information om skuldsanering

[Kronofogdens information om skuldsanering](#)

Statistik på Kronofogdens webbplats

[Statistik om skuldsanering](#)

Forskningsprojekt av Lisbeth Sandvall finansierat av Kronofogden

[Varför ansöker inte fler överskuldsatta om skuldsanering?](#)